

Sammanfattning av förstudie tum-EKG

Tekniken tum-EKG (från företaget Zenicor) har funnits flera år och är etablerad metod på många sjukhuskliniker för arytmiretning samt när det gäller sekundärpreventiv screening (patienter som nyligen drabbats av en stroke genomgick screening i syfte att identifiera asymtomatiskt (tyst) förmaksflimmer). Metoden primärpreventiv screening för förmaksflimmer är dock ännu inte introducerad/etablerad i klinisk praxis.

Förmaksflimmer och hjärt-kärl sjukdomar såsom stroke och hjärtsvikt är kroniska sjukdomar. Förmaksflimmer är en riskfaktor för stroke. Stroke är den tredje vanligaste dödsorsaken i Sverige. Ett stort antal patienter med kända riskfaktorer för stroke är idag underbehandlade när det gäller skyddande behandling med antikoagulantia. Upp till en tredjedel av patienterna med förmaksflimmer har asymtomatiskt flimmer eller identifieras inte i sjukvården, det vill säga de är idag såväl odagnosticerade som obehandlade.

En stor primärpreventiv screeningsstudie pågår dock och beräknas avslutas snart. Studien (STROKESTOP) genomförs i Stockholms läns landsting och Region Halland. 13 000 personer i åldrarna 75 till 76 år erbjuds screening med tum-EKG. En lika stor grupp används som kontrollgrupp. Syftet är att hitta patienter med förmaksflimmer och kunna behandla dessa förebyggande med antikoagulantia och på så vis undvika stroke.

Det framstår som sannolikt att primärpreventiv screening i vissa ålders- och riskgrupper kan komma att införas inom en relativt snar framtid, åtminstone i ytterligare några fler landsting än Stockholm och Halland (där STROKESTOP-studien just håller på att avslutas). En utvärdering av TLV skulle kunna stödja eller avråda från vidare initiativ, alternativt lämna underlag som ger ytterligare stöd för i vilka grupper screeningsprogram är rimligt kostnadseffektiva. En utvärdering från TLV i detta skede skulle också i bästa fall kunna bidra till en ökad diagnostisering och behandling av förmaksflimmer samt en mer likvärdig vård över landet.

Socialstyrelsen uppdaterar just nu sina nationella riktlinjer för hjärtsjukvård och för nationella screeningprogram och TLV har för avsikt att samverka med Socialstyrelsen i detta ärende.